

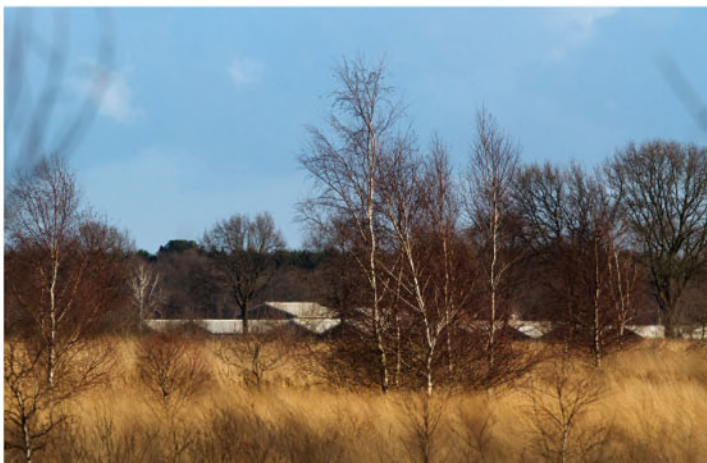

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Wespendief en Windenergie Veluwe, provincie Gelderland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 april 2024 / projectnummer: 3759

1 Advies over het MER in het kort

De provincie Gelderland wil weten hoe ze windturbines bij Natura 2000-gebied de Veluwe kan realiseren en tegelijk de roofvogel wespandief kan beschermen. De Veluwe is voor de wespandief als Natura 2000-gebied aangewezen en de populatie staat hier onder druk door meerdere factoren. De provincie wil de omgevingsverordening en de provinciale beleidslijn Windenergie wijzigen. Hiervoor is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De provincie Gelderland heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie') gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.¹

Wat staat in het MER?

In het MER zijn drie alternatieven vergeleken op milieugevolgen en de mate waarin de doelen worden behaald. De alternatieven bestaan uit twee onderdelen: gebiedsbeperkende maatregelen of technische maatregelen:

- Alternatief 1 (gebiedsbescherming): windenergie is uitgesloten op de Veluwe en in een zone 2 kilometer er omheen. In de zone van 2 kilometer tot 8 kilometer zijn windparken mogelijk mits ze de maximale sterftenorm (hierna 1%-mortaliteitsnorm² genoemd) niet overschrijden.
- Alternatief 2 (combinatie gebiedsbescherming en stilstandsvoorziening): windenergie is uitgesloten op de Veluwe en in een zone van 1 kilometer er omheen. In de zone van 1 kilometer tot 8 kilometer staan overdag in de maanden juli en augustus de windturbines stil. In deze zone zijn windparken mogelijk zolang deze niet de 1%-mortaliteitsnorm voor wespandieven overschrijdt.
- Alternatief 3 (stilstandsvoorziening): overdag in de maanden mei tot en met augustus staan in het gehele plangebied (inclusief Veluwe) windturbines stil. In het gehele plangebied zijn windparken mogelijk zolang zij de 1%-mortaliteitsnorm niet overschrijden.

Het MER geeft aan dat deze drie alternatieven voldoen aan de juridische 1%-mortaliteitsnorm, en dat deze alternatieven positief bijdragen aan het doelbereik³.

Enkele andere belangrijke conclusies zijn:

Alternatief 3 scoort qua bescherming van de wespandief beter dan de andere alternatieven, omdat vier maanden stilstand volgens het MER zorgt voor 0% sterfte. Alternatief 1 scoort dan weer positiever op energieopbrengst. Als er gekeken wordt naar de balans tussen energieopbrengst en sterfte wespandief dan scoren alternatief 2 en 3 beter dan alternatief 1. Verder wordt geconcludeerd dat de drie alternatieven niet onderscheidend zijn voor de natuur omdat ze 'geen kansen maar ook geen risico's' geven. Alternatief 1 en 2 scoren

¹ Gelders milieuonderzoek windenergie Veluwe, provincie Gelderland, 12 januari 2024.

² Deze norm wordt gebruikt om aan te geven hoeveel extra sterfte een populatie per jaar kan dragen, zonder dat dit leidt tot een achteruitgang van de populatie. De norm wordt bepaald door te kijken naar 1 procent van de natuurlijke sterfte (als gevolg van bijvoorbeeld ziekte of predatie) in een populatie. Blijven de (cumulatieve) aanvaringslachtoffers per jaar onder deze 1 procent, dan wordt aangenomen dat dit niet leidt tot aantasting van het instandhoudingsdoel van de wespandief. Deze norm is ook bevestigd door Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

³ Doelbereik is gedefinieerd als combinatie van bescherming van de wespandief in relatie tot maximale energieopbrengst.

positief op landschap volgens het MER, omdat ze de kernkwaliteiten van het landschap rond of op de Veluwe beschermen. Alternatief 1 en 2 scoren volgens het MER ook positief op het effect op gebruiksfuncties in de leefomgeving. Door het beschermen van gebieden in alternatieven 1 en 2 zijn sommige gebruiksfuncties extra beschermd vergeleken met de huidige situatie.

In het MER worden drie leemten in kennis beschreven. Over de impact van de sterfte van jonge (juvenile) wespndieven op de populatie, over daadwerkelijk vlieg- en eetgedrag wespndieven (in het zuiden van de Veluwe) en of bestaande windparken cumulatieve sterfte veroorzaken is volgens het MER te weinig kennis aanwezig. In het MER is niet aangegeven hoe deze leemten in kennis worden opgelost.

In het MER wordt aangegeven dat de provincie Gelderland op basis van het milieuonderzoek en financiële haalbaarheid kiest voor alternatief 2. In de zone van 1 kilometer tot 8 kilometer rondom de Veluwe weegt Gedeputeerde Staten dan de initiatieven af; waarbij elk initiatief een deel van de mortaliteitsruimte van de wespndief toegekend krijgt. De provincie wil daarbij elementen uit alternatief 3 toevoegen; namelijk dat er geen toekenning van mortaliteitsruimte hoeft plaats te vinden als het windpark gedurende de vier zomermaanden overdag stilstaat.

De provincie wil daarnaast in de cumulatietoets voor sterfte van wespndieven het totaal meenemen van deze wespndiefsterfte door windparken die gerealiseerd of vergund zijn na 1 juli 2021⁴. Dit wordt de 'provinciale benadering' genoemd. Het MER geeft ook een 'juridische benadering'⁵ en een 'ecologische benadering'⁶.

Wat is het advies van de Commissie?

De Commissie waardeert dat de provincie Gelderland een MER gebruikt voor de afweging hoe de wespndief te beschermen en tegelijkertijd windturbines te realiseren. Het MER is daarmee beknopt en op hoofdlijnen. De focus ligt op het doel van bescherming van de wespndief en invloed op energieopbrengst. De andere milieuthema's zoals landschap, leefomgeving en 'overige natuur' zijn op hoofdlijnen en gecombineerd per milieuthema behandeld en beoordeeld. Het MER heeft daarmee een beperkte reikwijdte. De Commissie constateert dat voor het plan-MER terecht de meest actuele populatieschatting, namelijk die uit 2021, is gebruikt. Hierdoor kunnen de effecten van toekomstige windparken het beste worden ingeschat.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER dat belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het natuurbelang en het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de aanvulling van de beleidslijn windenergie. Zo ontbreekt een alternatief met een meer gedetailleerde, gebiedsspecifieke analyse van vliegroutes en voedselgebieden van de wespndief in en rond de Veluwe. Zo'n gebiedsspecifieke benadering heeft mogelijk grote voordelen voor

⁴ Het gaat hierbij om de windparken Hattermerbroek, Koningspleij, Lorentz en RWZI Innofase.

⁵ Conform het uitgangspunt in de jurisprudentie wordt ervan uitgegaan dat de effecten van bestaande windparken tot de huidige situatie behoren; ze zijn meegenomen in de achtergrond. Alleen de vergunde maar nog niet gerealiseerde windparken worden dan meegenomen in de cumulatieve toetsing. Dat betreft alleen windpark Lorentz (Harderwijk).

⁶ Hierbij worden alle bestaande en vergunde windparken binnen de achtkilometerzone rond de Veluwe meegenomen in cumulatie. Deze windparken zijn in gebruik en kunnen daarom nog steeds tot slachtoffers onder Wespndieven leiden. Daarnaast zijn deze windparken nooit gemonitord op aanvaringsslachtoffers. Het valt dus niet op ecologische gronden aan te tonen of de effecten van deze windparken wel of niet in de achtergrond zijn meegenomen.

bescherming van de wespendif en wellicht ook meer ruimte voor de plaatsing van windturbines (en dus opwek van duurzame energie). Ook geeft deze benadering kansen voor het beschermen van waardevolle landschappen (zie paragraaf 2.1 van dit advies).

De Commissie mist daarnaast ook nog andere belangrijke informatie in het MER:

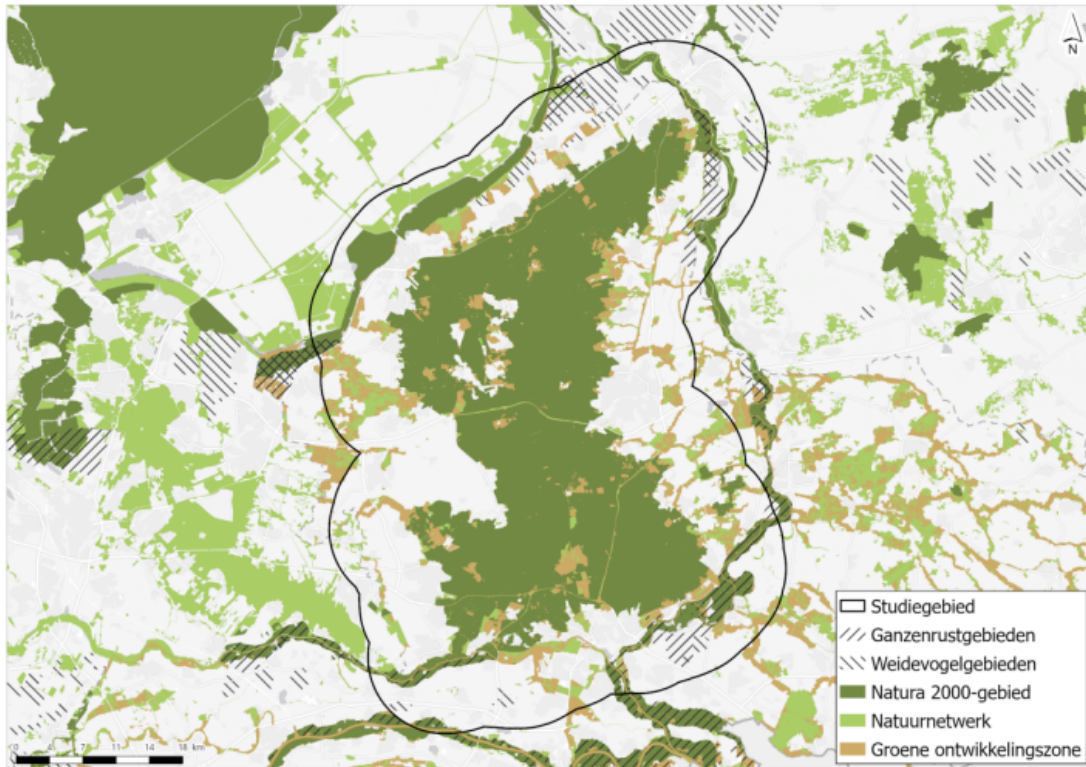
- **Vliegbewegingen wespendif buiten 8 kilometer:** het MER maakt niet duidelijk dat er ook buiten de achtkilometerzone risico's kunnen zijn voor aanvaringsslachtoffers van de wespendif, en hoe hiermee vervolgens wordt omgegaan (zie paragraaf 2.1 van dit advies).
- **Jonge wespendifen:** er is geen rekening gehouden met de sterfte van de jonge, pas uitgevlogen (juvenile) wespendifen. Daarmee is de impact op de wespendifpopulatie onderschat (zie paragraaf 2.2 van dit advies).
- **1%-mortaliteitscriterium:** de juridische benadering van het 1%-mortaliteitscriterium is rigide beschreven, want deze komt mogelijk overeen met de provinciale benadering (zie paragraaf 2.3 van dit advies).
- **Andere invloeden op wespendifpopulatie** er is geen dekkend inzicht gegeven in oorzaken van de daling van de wespendifpopulatie (zie paragraaf 2.4 van dit advies).
- **Verbinding met provinciaal windenergieonderzoek:** Inzicht in de verbinding met het provinciaal plan-MER Windenergie en Regionale Energiestrategie (RES), die ook aanpassingen van het provinciaal windenergiebeleid beogen, ontbreekt (zie paragraaf 2.4 van dit advies).

De Commissie heeft de ontwerpaanvulling beleidslijn windenergie op en rondom de Veluwe ontvangen⁷. De ontwerpwijziging van de omgevingsverordening wordt pas later opgesteld en is dus nu voor de Commissie niet beschikbaar. De formulering van de wijziging van de omgevingsverordening is bepalend om te concluderen of het MER (inhoud en detailniveau) past bij het voorgenomen besluit. Dit geldt bijvoorbeeld voor de periode dat het milieuonderzoek van toepassing is als onderbouwing van de aangepaste omgevingsverordening. Het ecologische onderzoek heeft namelijk een beperkte houdbaarheid en moet steeds op actuele cijfers worden aangepast. De Commissie kan daarom nu niet beoordelen of het MER voldoende onderbouwing geeft voor de voorgenomen wijziging van de omgevingsverordening. Het is daarom aan het bevoegd gezag zelf om te checken of het MER past bij de ontwerpwijziging van de omgevingsverordening.

De Commissie adviseert eerst deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de beleidslijn.

In hoofdstuk 2 lichten we het advies toe en geven we aandachtspunten voor het vervolgtraject.

⁷ Ontwerp aanvulling beleidslijn windenergie op en rondom de Veluwe, januari 2024.

Figuur 1: ligging Veluwe en andere beschermd gebieden en de afbakening van het studiegebied (bron: MER).

Aanleiding MER

Voor de gewenste beperkingen voor windenergie rondom Natura 2000-gebied de Veluwe moet een nieuwe omgevingsverordening vastgesteld worden, en moet de provinciale beleidslijn Windenergie gewijzigd worden. Het besluit over de omgevingsverordening en de beleidslijn is plan-mer-plichtig aangezien het kaderstellend is voor mer-(beoordelings)plichtige besluiten zoals categorie C2 van bijlage V bij het omgevingsbesluit. Ook is mogelijk een MER nodig vanwege een mogelijke Passende beoordeling.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de Provinciale Staten van de provincie Gelderland – besluit over de wijziging van de omgevingsverordening. Voor de wijziging van de beleidslijn Windenergie is Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer [3759](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij adviezen en aanbevelingen. Als deze in een tekstkader staan dan is het uitvoeren ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang van de leefomgeving bij het besluit. Aanbevelingen die niet in een kader staan zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Gebiedsspecifieke informatie over wespendif

In het advies over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)⁸ heeft de Commissie geadviseerd om de alternatieven voor het beschermen van de wespendif te verfijnen door het daadwerkelijk ruimtegebruik van de wespendif mee te nemen. Dit omdat uit monitoringsgegevens van gezenderde wespendifen en inschattingen van experts blijkt dat wespendifen niet overal rondom de Veluwe gelijkmatig voorkomen. Het is duidelijk dat ook buiten de achtkilometerzone rondom de Veluwe belangrijke foerageerlocaties en vliegbanen liggen waar sterfte kan optreden. En omgekeerd kunnen binnen die zone risicoluwe gebieden zijn.

In het MER staat dat in het onderzoek van Altenburg & Wymenga⁹ is gesteld dat buiten de achtkilometerzone rond de Veluwe de effecten van windturbines op de wespendif verwaarloosbaar zijn. Op basis van datzelfde onderzoek wordt aangegeven dat de gezenderde vogels maar een klein deel uitmaken van de totale populatie en dat door verschillen in voedselaanbod de vliegbewegingen per seizoen kunnen verschillen. Daarom is in de NRD geen ruimtelijke differentiatie (hoog- en laagrisicogebieden) toegepast en is er uitgegaan van een gelijkmatig risico in de hele zone. Het daadwerkelijk ruimtegebruik wordt benoemd als een leemte in de kennis.

Alternatief gebiedsspecifieke analyse over vliegroutes en voedselgebieden van de wespendif

De Commissie denkt dat er wel gebiedsspecifieke informatie gebruikt kan worden. Er zijn namelijk duidelijke patronen te zien bij gezenderde wespendifen en ook in deels anekdotische meldingen van vrijwilligers in de omgeving van de Veluwe.¹⁰ Gecombineerd met bestaande kennis over de habitatkwaliteit van de wespendif en een statistische analyse en extrapolatie is aan te geven welke gebieden potentieel een gunstige kwaliteit als foerageergebied hebben.¹¹ Door geen enkele gebiedsspecifieke informatie over vlieg- en foerageergedrag in het MER te beschrijven kunnen kansrijke laagrisico-gebieden onnodig worden uitgesloten van plaatsing van windturbines. En tegelijkertijd kunnen ongewild locaties met relatief grote risico's uiteindelijk toch gekozen worden voor turbines en daarmee

⁸ Advies reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport, Commissie mer, 30 november 2023. [a3759rd \(commissiemer.nl\)](https://commissiemer.nl)

⁹ Windenergie op en rond de Veluwe, Effecten op Wespendif en andere soorten, A&W-rapport 20-140 in samenwerking met SOVON, 23 november 2020 (met addendum van 4 februari 2021).

¹⁰ Bijvoorbeeld pagina 22, figuur 3.5 A&W-rapport 20-140 'Windenergie op en rondom de Veluwe' en waarneming.nl.

¹¹ Bijvoorbeeld pagina 8, figuur 2.5 A&W-rapport 20-140 'Windenergie op en rondom de Veluwe'.

onnodig in de projectfase stranden. Dit kan ook gevolgen hebben voor andere milieuthema's zoals landschap, energieproductie en impact op leefomgeving of andere vogelsoorten¹².

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, de recente gebiedsspecifieke informatie en monitoringsgegevens over vlieg- en foeragegedrag van de wespandief op te nemen. Betrek deze informatie bij het formuleren van de alternatieven én bij de effectbeoordeling (effecten op natuur, energieproductie, landschap et cetera). Laat dit ook ruimtelijk op kaart zien. Geef ook aan wat de optimale habitatkwaliteit van de wespandief is en waar dit op en rond de Veluwe is te vinden.

Vliegbewegingen buiten 8 kilometer en samenwerking met andere provincies

De Commissie leest in achtergronddocumenten dat minder dan 14 procent van de vliegbewegingen van mannelijke wespandieven en minder dan 31 procent van de vliegbewegingen van de vrouwelijke wespandieven op meer dan 8 kilometer van de Veluwe plaatsvindt. Dat betekent dat er buiten de achtkilometerzone risico's kunnen zijn op aanvaringslachtoffers, vooral voor de vrouwelijke wespandieven.

De Commissie benadrukt daarnaast dat de effectiviteit van het plan mede afhankelijk is van meewerken van andere provincies aan het ingezette beschermingsregime. Dit aangezien de in het MER gehanteerde contouren ook overlappen met aangrenzende provincies zoals Utrecht, Flevoland en Overijssel.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, aan te geven hoe om wordt gegaan met risico's op aanvaringslachtoffers wespandief buiten de achtkilometerzone.

2.2 Gehanteerde maximale sterftencnorm

2.2.1 Jonge wespandief

In het advies over de NRD heeft de Commissie geadviseerd om ook jonge (juvenile) wespandieven te beschermen. Juvenile wespandieven dragen namelijk bij aan de omvang van de totale populatie. In de eerste helft van september zijn juvenile vogels nog aanwezig rondom de Veluwe. De Commissie adviseerde daarom in de alternatieven ook deze (halve) maand mee te nemen en met de aanwezigheid rekening te houden in de effectbeoordeling.

In het MER en de achtergronddocumenten¹³ wordt geconstateerd dat sterfte van juvenile wespandieven van invloed kan zijn op de populatie, en dus ook op het instandhoudingsdoel voor de wespandiefpopulatie op de Veluwe (100 volwassen broedparen). Het belang van juvenile wespandieven voor de grootte van de populatie is niet bekend. Daarom is dit door

¹² Zie onderzoek E. Klop, A. Goutbeek 2023 Effecten op beschermde natuurwaarden bij windturbines op en rond de Veluwe. Achtergrondrapport bij planMER windenergie Veluwe. A&W-rapport 23-132 B. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

¹³ E. Klop, M. Versluis, J. van der Zee 2024 Mortaliteit Wespandief bij windturbines op en rond de Veluwe. Achtergrondrapport bij planMER windenergie Veluwe. A&W-rapport 23-132. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

de initiatiefnemer aangeduid als een leemte in kennis en is hiermee verder geen rekening gehouden in het MER.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, te onderzoeken wat de impact is op de juveniele wespdiëven. Maak een worst-case inschatting van de sterfte en de doorwerking in de totale wespdiëfpopulatie.

2.2.2 Benaderingen omgang mortaliteitscriterium wespdiëf

In het MER is aangegeven hoe wordt omgegaan met het 1%-mortaliteitscriterium en de cumulatie van aanvaringsslachtoffers. Er is onderscheid gemaakt tussen een juridische benadering, provinciale benadering en ecologische benadering¹⁴. Afhankelijk van de benadering veranderen de conclusies ten aanzien van de effecten op de wespdiëfpopulatie en wijzigt daarmee ook het plaatsingspotentieel van windturbines.

In de provinciale benadering worden windparkprojecten die vanaf 1 juli 2021 zijn gerealiseerd of al zijn vergund meegenomen in de cumulatietoets¹⁵. De provincie wil hiermee een balans vinden tussen de juridische en ecologische benadering. De datum van 1 juli 2021 is gekozen omdat deze datum aansluit bij de middelste van de drie jaren waarop de recentste populatieschatting door Sovon is gebaseerd (2020, 2021 en 2022). De Commissie kan deze redenering volgen, aangezien eventuele effecten van de windparken Hattermerbroek, Koningspleij, Lorentz-Harderwijk en RWZI Innofase mogelijk nog niet verdisconteerd zijn in de achtergrondsituatie en hier op dit moment nog geen nader onderzoek over beschikbaar is. Deze benadering vult deze kennisleemte in.

De Commissie stelt wel dat gehanteerde titels/benamingen van benaderingen verwarring opwekken. In de samenvatting van het MER wordt de juridische benadering geformuleerd als *'in deze benadering die voortkomt uit jurisprudentie wordt ervan uitgegaan dat de effecten van bestaande windparken tot de huidige situatie behoren. Daarom worden alleen de vergunde maar nog niet gerealiseerde windparken meegenomen in cumulatie'*. Dit is niet geheel juist. De huidige jurisprudentie zegt dat *in beginsel* al gerealiseerde projecten niet meegenomen hoeven worden in de cumulatietoets. Want effecten door projecten die recent zijn gerealiseerd, zijn wellicht nog niet verdisconteerd in de bekende populatieomvang en moeten dus wel worden meegenomen in de cumulatietoets. De Raad van State concludeert tevens dat omzichtig met de 1%-mortaliteitscriterium moet worden omgegaan. Dit vanwege onderzoek dat aangeeft dat sommige soorten zeer gevoelig kunnen zijn voor kleine toenames in mortaliteit, ook onder de 1%-mortaliteitscriterium.¹⁶ De Commissie stelt daarom dat de provinciale benadering vanuit bovengenoemd perspectief gelijkgesteld kan worden aan de juridische benadering.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op MER, voorafgaand aan de besluitvorming, de huidige definities en titels/benamingen van benaderingen aan te passen, zodat daarover er geen verwarring optreedt.

¹⁴ Zoals pagina 8 en 9 van het MER.

¹⁵ Dit zijn windparken Hattermerbroek, Koningspleij, Lorentz-Harderwijk en RWZI Innofase.

¹⁶ Schippers et al. (2020), Mortality limits used in wind energy impact assessment underestimate impacts of wind farms on bird populations.

2.3 Andere invloeden op wespdiëfpopulatie en verbinding provinciaal windenergieonderzoek

2.3.1 Oorzaken negatieve trend wespdiëfpopulatie en impact op realiseren windenergie

In het advies over de NRD heeft de Commissie gevraagd om meer duiding te geven over de andere drukfactoren op de wespdiëfpopulatie op de Veluwe. In de recente Natuurdoelanalyse¹⁷ wordt gesteld dat de populatie mogelijk te lijden heeft onder stikstofdepositie, recreatie, insecticiden, toename predatie van juveniele wespdiëven, klimaatverandering en de afname van wespen. In het MER ontbreekt een nadere duiding van deze drukfactoren en de maatregelen die zijn of worden genomen en hoe deze positief werken op de populatieomvang. Ook ontbreekt hoe dit van impact is op de beleidslijn en nog op te stellen wijziging van de omgevingsverordening.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, de trend van de populatieomvang door de jaren heen op te nemen, samen met de oorzaken hiervan. Geef aan welke maatregelen hiervoor zijn of worden genomen. Geef ook aan wat de impact is op de beleidslijn en nog op te stellen wijziging van de omgevingsverordening.

2.3.2 Verhouding met andere mer-trajecten

In het advies over de NRD wilde de Commissie weten hoe dit traject zich verhoudt tot de plan-MER Windbeleid en de RES van de provincie Gelderland, én waarom er voor twee aparte trajecten is gekozen. De plan-MER windenergie en RES van de provincie Gelderland heeft als doel om brede milieu-informatie te verzamelen voor het actualiseren van het windenergiebeleid, het borgen van de verschillende provinciale RES'en, en het ontwikkelen van warmtetransitiebeleid.¹⁸ In het MER ontbreekt een nadere toelichting hierop. Daarom is onduidelijk hoe beide trajecten zich tot elkaar verhouden, zoals op het gebied van landschap, de leefomgeving en het opwekpotentieel, en of toestemmingsverleningen wel op elkaar zijn afgestemd.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, toe te lichten hoe dit plan-MER zich verhoudt tot het plan-MER Windenergie en RES van de provincie Gelderland.

¹⁷ Pagina 26 van de natuurdoelanalyse Veluwe provincie Gelderland, 5 juni 2023.

¹⁸ Windenergie en RES provincie Gelderland, Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport, 18 april 2023: <https://commissiemer.nl/docs/mer/p37/p3705/a3705rd.pdf>

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Peter van der Boom MA
Jasper Hugtenburg MSc MLA
Tom Ludwig MA (secretaris)
drs. Martin Poot
drs. Liesbeth van Tongeren (voorzitter)
drs. Jan van der Winden

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Beleidslijn Windenergie en de wijziging van de Omgevingsverordening.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om categorie C2.

Bevoegd gezag besluiten

Gedeputeerde Staten van Gelderland voor de beleidslijn Windenergie en Provinciale Staten van Gelderland voor wijziging van de omgevingsverordening.

Initiatiefnemer besluiten

Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft de zienswijzen niet mee kunnen nemen in haar advisering vanwege de planning van het adviestraject.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3759](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760

3511 MK Utrecht

t 030-2347666

e info@commissiemer.nl

w commissiemer.nl

